

POSTANOWIENIE

Dnia 20 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2020 r.

sprawy **R. T.** ,

skazanego za popełnienie przestępstwa z art. 207 § 1 k.k. i art. 200 § 1 k.k.

w zw. z art. 11 § 2 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego,

od wyroku Sądu Okręgowego w K.,

z dnia 29 maja 2018 r., sygn. akt IX Ka (...),

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w S.,

z dnia 11 sierpnia 2017 r., sygn. akt II K (...),

postanowił

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zwolnić R. T. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

R. T. wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 11 sierpnia 2017 r., sygn. akt II K (...), został uznany za winnego tego, że w okresie nie wcześniej niż od 18 stycznia 2013 r. do dnia 16 października 2015 r. w S. znęcał się fizycznie i psychicznie nad trzema małoletnimi poniżej 15 lat córkami oraz wielokrotnie dopuszczał się wobec nich innych czynności seksualnych, co szczegółowo zostało opisane w wyroku, to jest popełnienia przestępstwa wyczerpującego dyspozycję art. 207 § 1 k.k. i art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., i za

ten czyn została mu wymierzona kara 6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Sąd Rejonowy orzekł także wobec oskarżonego, na mocy art. 41a § 2 i 4 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k., środki karne oraz na mocy art. 46 § 1 k.k. zadośćuczynieniu na rzecz pokrzywdzonych.

Apelację od tego wyroku wniosła obrońca oskarżonego, która zaskarżając wyrok w całości na korzyść R. T. , zarzuciła:

1. na podstawie art. 438 pkt 2 k.p.k. oraz art. 427 § 2 k.p.k. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia tj. art. 7 k.p.k. w zw. 2 § 2 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. poprzez brak dokonania wszechstronnej oceny zebranego materiału dowodowego, ustalenie sprawstwa jedynie w oparciu o zeznania rodzin zastępczych, do których trafiły małoletnie, a w efekcie uznanie, iż oskarżony dopuścił się zarzucanych mu czynów, podczas gdy materiał dowodowy zebrany w niniejszej sprawie nie pozwala na dokonanie jednoznacznych ustaleń w przedmiotowym zakresie i w związku z tym naruszenie art. 5 § 2 k.p.k. poprzez rozstrzygnięcie nie dających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego;
2. na podstawie art. 438 pkt 3 k.p.k. oraz art. 427 § 2 k.p.k. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę i mających wpływ na treść wyroku polegający na ustaleniu, iż oskarżony dopuścił się zarzucanych mu aktem oskarżenia czynów, podczas gdy z zeznań pokrzywdzonych nie wynika, aby zarzucane aktem oskarżenia czyny miały w stosunku do nich miejsce;
3. z daleko idącej ostrożności procesowej na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. i art. 438 pkt 4 k.p.k. rażącą niewspółmierność orzeczonej kary w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości czynu w relacji do celów jakie kara ta powinna spełniać w zakresie prewencji szczególnej i społecznego oddziaływania poprzez uwzględnienie jedynie okoliczności przemawiających na niekorzyść oskarżonego bez uwzględnienia okoliczności łagodzących”.

W związku z tak postawionymi zarzutami, obrońca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego aktem oskarżenia czynu z art. 200 § 1 k.k., odnośnie czynu z art. 207 § 1 k.k. o łagodny wymiar kary, ewentualnie o wymierzenie kary w dolnych granicach ustawowego zagrożenia.

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 29 maja 2018 r., sygn. akt IX Ka (...) utrzymał w mocy zaskarżony wyrok w zakresie winy jak i kary wymierzonej oskarżonemu, a zmienił go jedynie w zakresie wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną świadczoną z urzędu oskarżonemu oraz małoletnim oskarżycielom posiłkowym.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca skazanego R. T. , który zaskarżając wyrok w zakresie uznania winnym R. T. zarzucił: „rażące naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na jego treść, a mianowicie:

1. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez nienależyte rozważenie i ustosunkowanie się przez Sąd Okręgowy do zarzutów zawartych w apelacji obrońcy w konsekwencji nie wskazanie lub niewystarczające wskazanie powodów, dla których nie zostały one uwzględnione, jak również bezpodstawne zaakceptowanie wadliwej oceny dowodów przeprowadzonej przez Sąd Rejonowy II Wydział Kamy w S. i inkorporowanie w ten sposób błędów Sądu I instancji do orzeczenia Sądu Odwoławczego,

a mianowicie:

1. nienależyte rozważenie bądź nierozważenie zasadności zarzutu obrazy przepisów prawa procesowego art. 4, 7 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z 2 § 2 k.p.k. polegającego na zastosowaniu przez Sąd Rejonowy w S. niejednakowych kryteriów oceny na korzyść i na niekorzyść, tym samym naruszenie zasady obiektywizmu, dokonanie tej oceny z przekroczeniem zasad swobodnej oceny, a w szczególności dotyczących zeznań pokrzywdzonej oraz rodzin zastępczych, nie przeprowadzenia wnikliwego postępowania dowodowego umożliwiającego konfrontację treści tych dowodów, w szczególności niepoczynienie ustaleń, co do warunków i sposobu sprawowania nad pokrzywdzonymi pieczy przez rodziców zastępczych; czy zachowanie i zeznania małoletnich pokrzywdzonych mogły zostać wywołane zachowaniem rodzin zastępczych, lub osób trzecich, w konsekwencji zaaprobowanie przez Sąd Okręgowy w K. wadliwych i niepełnych ustaleń Sądu I instancji, oraz niezasadne i przedwczesne wnioskowanie, jakoby skazany dopuścił się czynów zarzucanych aktem oskarżenia.

2. rażąco obrazę przepisów prawa procesowego, mogącą mieć istotny wpływ na treść wyroku, tj. w szczególności art. 4, art. 7, art. 193 § 1, art. 201, art. 410 k.p.k. poprzez, oparcie ustaleń faktycznych na niepełnym i wybiórczo zgromadzonym materiale dowodowym, na niepełnych i niejasnych opiniach biegłych, w szczególności, nie zweryfikowanie postaw rodzicielskich rodziców zastępczych małoletnich pokrzywdzonych, ich wpływu na funkcjonowanie małoletnich, niepoczynienie ustaleń faktycznych w zakresie preferencji seksualnych czy pedofilskich skazanego, nieprzeprowadzenie dowodu z opinii biegłych w tym zakresie, w konsekwencji niezasadne zaaprobowanie ustaleń Sądu I instancji w zakresie dopuszczenia się przez skazanego przestępstwa mu przypisanego”.

Obrońca podnosząc powyższe zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w K. i poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego w S. i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie kosztów obrony udzielonej z urzędu za postępowanie kasacyjne.

Prokurator Prokuratury Rejonowej w S. w pisemnej odpowiedzi na kasacji wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego R. T. jest oczywiście bezzasadna. Z uwagi jednak na złożony przez obrońcę wniosek, Sąd Najwyższy sporządził uzasadnienie postanowienia zgodnie z treścią art. 535 § 3 k.p.k.

Za całkowicie chybiony uznać należy zarzut 1. kasacji odnoszący się do obrazu art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 k.p.k. polegającej na dokonaniu nienależytej kontroli odwoławczej wyroku Sądu I instancji. Analiza uzasadnienia skarżonego orzeczenia wskazuje, że Sąd Okręgowy w K. prawidłowo przeprowadził kontrolę instancyjną poprawności wyroku Sądu I instancji, w związku ze zgłoszonym w apelacji zarzutem wadliwej oceny dowodów oraz błędu w ustaleniach faktycznych. Sąd ten podał dlaczego uznał bezzasadność wskazywanych w apelacji uchybień i dlaczego podzielił ocenę dowodów przeprowadzoną przez Sąd Rejonowy. Sąd odwoławczy przeprowadził analizę oceny materiału dowodowego dokonanej przez Sąd I instancji na okoliczność przypisanego skazanemu przestępstwa z punktu widzenia rygorów, które określa przepis art. 7 k.p.k. i wskazał na dowody

sprawstwa skazanego i uzasadnił dlaczego uznał za niebudzące wątpliwości ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy. Uzasadnienie orzeczenia tegoż Sądu wskazuje nadto, że zostały prawidłowo ocenione zeznania opiekunów małoletnich prowadzących rodziny zastępcze, tj. B. i B. W. oraz I. i W. C.. Sąd ten zauważył, że rodziny zastępcze zawodowo zajmowały się opieką nad dziećmi w ramach powierzonych im przez sąd obowiązków, a zatem były zupełnie bezstronne i nie miały żadnego interesu, aby zeznawać przeciwko oskarżonemu. Obie też rodziny, niezależnie od siebie, zauważyły niepokojące zachowania dziewczynek na tle seksualnym. Relacje tych świadków zostały też zweryfikowane opiniami biegłych psychologów wydanymi na podstawie badań pokrzywdzonych. Z opinii tych jednoznacznie wynika, że na początku pobytu w rodzinach zastępczych u dziewczynek występowały objawy wykorzystywania seksualnego, gdyż wskazywały one w swoich relacjach konkretne czynności oskarżonego, nie poprzestając jedynie na ogólnym opisie jego zachowania. Biegłe stanowczo stwierdził, że świadczy to o osobistych przeżyciach dziewczynek w tym zakresie i wyklucza zasugerowanie takich wypowiedzi przez osoby trzecie. Kwestionowanie więc obecnie w kasacji ustaleń dokonanych w oparciu o te dowody, poprzez stawianie zarzutu obrazy przepisów postępowania, jest całkowicie niezasadne, podobnie jak sugerowanie na obecnym etapie postępowania niewłaściwego sprawowania opieki przez rodziców zastępczych, a których zachowanie miało właśnie wywołać zeznania małoletnich. Podkreślić nadto należy, że te okoliczności dotyczące rodzin zastępczych nie były w ogóle podnoszone w apelacji, a opinie biegłych psychologów nie zostały podważone na żadnym etapie postępowania sądowego. Wbrew również twierdzeniom skarżącego, że brak jest w sprawie weryfikacji osobowości skazanego, jego preferencji seksualnych i skłonności pedofilskich, Sąd I instancji w sposób wyczerpujący odniósł się do tych zagadnień mając na uwadze treść opinii psychiatryczno-psychologicznej oraz seksuologiczno-psychologicznej, jak również wywiad środowiskowy dotyczący R. T.. Nie było one natomiast przedmiotem rozważań Sądu odwoławczego, gdyż brak było w apelacji zarzutów z tym związanych, a opinie dotyczące oskarżonego nie były również kwestionowane. Obrońca w uzasadnieniu apelacji jedynie zauważył, że *z zebranego materiału dowodowego nie wynika, aby oskarżony przejawiał odmienności w skłonnościach*

seksualnych, co należy zauważyć zgodne jest z opiniami wydanymi w sprawie. Biegli stwierdzili bowiem, że oskarżony nie wykazuje cech zaburzeń preferencji seksualnych, co do wyboru obiektu seksualnego ani sposobu jego realizacji, a czyny, o które był oskarżony, mogły być jedynie zastępczą (niepreferencyjną) formą realizacji własnych potrzeb seksualnych.

Odnosząc się do zarzutu obrazy przepisów prawa procesowego, w szczególności art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 193 § 1 k.p.k., art. 201 k.p.k. i art. 410 k.p.k. należy stwierdzić, że w sprawie tej Sąd odwoławczy nie przeprowadzał nowych dowodów, ani też ich nie oceniał, dlatego też należy uznać, iż zarzut sformułowany w punkcie 2. kasacji jest zarzutem skierowanym przeciwko orzeczeniu Sądu I instancji. Na tym etapie postępowania nie jest to więc zasadne, gdyż kasacja winna wskazywać błędy jakich dopuścił się Sąd odwoławczy rozpoznając apelację.

Powyższe wskazuje, że Sąd Okręgowy w K. rozpatrując niniejszą sprawę nie dopuścił się naruszenia przepisów, o których mowa w kasacji obrońcy skazanego, a analiza całości akt sprawy pozwala stwierdzić, że brak jest również uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k., stanowiących bezwzględne przyczyny odwoławcze.

Sąd Najwyższy zwolnił skazanego R. T. od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego w oparciu o przepis art. 624 § 1 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.